

OUDE MUZIEK

PUJOL

Música para el Corpus

Reconstructie van processie en eredienst bij het feest van het Lichaam van Christus La Grande Chapelle, Schola Antiqua o.l.v. Albert Recasens

Lauda 007 • DDD-79

Uitvoering **** / Registratie ****

De componist Joan Pau Pujol (1570-1626) is lang min of meer vergeten geweest. Pas aan het begin van de 20e eeuw ontstond er interesse in zijn leven en zijn muziek, mede door de opkomst van het hernieuwde Catalaanse bewustzijn: hij was afkomstig uit de regio Barcelona, ontving zijn opleiding daar aan de cathedraal en keerde na periode in Tarragona en Zaragoza uiteindelijk weer terug naar de Catalaanse hoofdstad. Hij moet behoorlijk productief zijn geweest maar omdat geen van zijn composities ooit is uitgegeven is er nogal wat in het ongereede geraakt. Bij de manuscripten die nu nog beschikbaar zijn (onder meer in de Biblioteca de Catalunya) met vooral kerkelijke muziek als missen, motetten, psalmen en magnificats, bevindt zich ook deze Muziek voor het Lichaam. Dirigent en muziekhistoricus Albert Recasens verzorgt de wereldpremière op cd, met zijn ensemble La Grande Chapelle (niet Frans maar Catalaans) de Schola Antiqua, een in oude muziek gespecialiseerd koor dat onder leiding staat van Juan Carlos Asensio en een aantal vocale solisten onder wie de sopraan María Luz Alvarez en de countertenor David Allsopp. De muziek in kwestie was gebruiksmuziek: bestemd voor de opluistering van processie en kerkdienst ter ere van het Lichaam van Christus. Een (door Recasens gereconstrueerde) statige opeenvolging van hymnes, psalmen, antifonen, responsoria en ietwat vrijere muziek in de vorm van 'villancico', de regionale liedvorm. Er wordt a cappella gezongen maar de meeste (koor)zang wordt begeleid met blaas- en strijkinstrumenten, continuo en slagwerk. Een ondanks de statigheid vooral feestelijk album.

René de Coq

Zig Zag Territories ZZI 080901 • DDD-68'

Uitvoering **** / Opname ***

Wat valt er na Bojan Gorisek, Anne Queffelec, Aldo Ciccolini en vooral Reinbert de Leeuw nog toe te voegen aan de Satie-discografie? Elke cd met weer een opname van de Gymnopédies, de Gnossiennes en wat minder bekend pianowerk van de excentrieke Fransman lijkt bij voorbaat overbodig. Lijkt, want de Franse pianiste Claire Chevallier is er in geslaagd met een geheel aan Satie gewijde cd te komen die zich moeiteloos laat plaatsen tussen het beste dat er op Satiegebied verkrijgbaar is. Dat heeft drie redenen. De eerste is de piano die ze bespeeld. Chevallier heeft een schitterende Erard uit 1905 in haar bezit die na een grondige revisie in alle geledingen verbluffend klinkt. Nuancerijke diepe bassen, zacht zingend hoog zonder scherpe randjes, wonderlijke boventoonspectra in de dissonantere samenklanken, het si een lust voor het oor. De tweede reden is de thematische aanpak. De eerste drie Gnossiennes en de Gymnopédies staan hier niet als trekpleisters tussen minder bekend werk maar als deel van het oeuvre dat Satie in zijn mystieke periode bijeen schreef. Een periode die verder gestalte krijgt met onder andere de Sonnerie de la Rose + Croix en de Ogives. Zo vallen de werken veel meer op hun plaats. Al komt dat ook door de derde reden. Chevallier speelt fantastisch overtuigend. Haar relatief langzame tempi vallen perfect op hun plek en elke noot elke samenklank krijgt alle liefde en aandacht mee. Het is zo een cd geworden die u op een regenachtige dag alleen met antidepressiva bij de hand op kunt zetten maar ook een cd die de schoonheid, eigenzinnigheid en consequentheid van het werk van Satie in deze periode feilloos blootlegt.

Paul Janssen

ORKEST
MARKEVITCH

Complete Orchestral Works 1 Partita; Le Paradis Perdu (oratorium)

Martijn van den Hoek (piano); Lucy Shelton (sopraan), Sarah Walker (mezzo), Jon Garrison (tenor), Nederlands Concertkoor, Het Gelders Orkest o.l.v. Christopher Lyndon-Gee

Naxos 8 570773 • DDD-1 16

Uitvoering *** / Registratie ****

Niet de componist maar de dirigent, Igor Markevitch heeft geschiedenis gemaakt. Maar vijftientwintig jaar na zijn dood zou daar zo langzamerhand verandering in kunnen komen en die verandering komt uit Arnhem. Tussen 1995 en 1997 werden daar zeven cd's opgenomen met de complete orkestwerken van Markevitch, gespeeld door het Gelders Orkest ofwel de Arnhem Philharmonic Orchestra zoals ze op het doosje vermeld staan, steeds gedirigeerd door Christopher Lyndon-Gee en geproduceerd door Benno Torrenge. Ze verschenen op het label Marco Polo. De duurdere poot van Naxos. Aan die zeven afleveringen ontbrak nog het laatste deel, met de Partita voor piano. In 1999 werd dat laatste werk tijdens drie concerten uitgevoerd en opgenomen.

VOCAL
SCHUBERT

Christoph Prégardien (tenor), Andreas Staier (fortepiano) Schwanengesang

Challenge Classics CC72302 • SACD-71'

Uitvoering ***** / Registratie ****

Dat Christoph Prégardien ook met een moderne piano als begeleiding tot adembenemende Schubertinterpretaties komt, ben ik volledig eens met Hans Quant die afgelopen voorjaar in Luister 650 terecht warm liep voor Prégardien's recente Schöne Müllerin cd-opname met

ene cantate na de andere oratoria opera's in Florence en Venetië. Waar hij gaandeweg beseft dat zijn toekomst niet in Italië ligt en in 2009 na drieënhalve jaar Italië elders zijn eigen spoor als operacomponist gaat trekken. Fabio Bonizzoni heeft inmiddels zijn vierde cd met Händels Italiaanse cantates uitgebracht en wanneer dit project volgend jaar is afgerond weten we veel meer over het hoe en wat voor wie en waar van deze beeldschone mini-opera'tjes. Bonizzoni's niveau blijft onverminderd hoog. Maria Grazia Schiavo en Nuria Rial spelen hun vrouw/man-rol vaardig uit, de klank van La Risonanza is verbluffend en de dirigent is hoorbaar aanwezig vanachter een karaktervol Italiaans klavecimbel. Op voorhand een hoogtepunt in het komende Händel-jaar.

KAMERMUZIEK
SATIE

Gnossiennes nr. 1 – nr. 2 – nr. 3 – Le Fils des Etoiles – Prelude de la Porte heroique du ciel – Sonnerie de la Rose + Croix – Gymnopédies – Ogives
Claire Chevallier (piano)

De minzieke herder Aminta jaagt in Arcadië op de kuise nimf Filide. Zij biedt weerstand maar gaat overstap zodra hij een liedje van verlangen zingt. Zomer anno 1708. Een select gezelschap van prinses, kardinalen en geleerden in de weelderige tuin van de Romeinse markies Francesco Maria Ruspoli van Händels cantate Aminta e Filide: de beste musici van de stad, de betoverende muziek van Händel met naast Ruspoli's primadonna Margherita Durastanti als de nimf een tweede, hogere vrouwelijke sopraan voor de mannenrol in dit herdersuurtje. Noem het een plaagstootje richting de paus die in het voorjaar verboden had Durastanti de rol van Maria Magdalena in Händels oratorium La Resurrezione te laten zingen waarna een castrat-zanger haar rol moest overnemen. Geen vrouwelijke sopranen in Romeinse oratoria? Dan ook geen castrat in profane privé-muziek, zo laat Ruspoli doorschemeren in deze ongewone bezetting. Een klein voorval in een circuit waar Händel de kans krijgt om te componeren met name voor Ruspoli de